

мічного благополуччя, сформованого як минулими, так і сучасними суспільними процесами.

Міграційні процеси, що відбуваються на території нашого села впливають на розвиток трудового потенціалу, чисельність та його динаміку. Важливим елементом міграційного руху серед населення села Вишнева є переїзд молоді на навчання та роботу до міста, де вищий рівень розвитку освіти й науки. Протягом останнього року, у зв'язку з відомими подіями, що переживає Україна, в динаміці кількості населення села Вишнева також позначилися нові тенденції. З одного боку збільшилася кількість прибулих людей за рахунок переселенців з Донбасу, з іншого – зріс виїзд людей з села за межі України. Загальну демографічну ситуацію на селі це не покращує.

У сільській місцевості триває процес депопуляції, який потребує запровадження ефективної демографічної політики підтримання сім'ї як на державному рівні, так і органами місцевого самоврядування. Особливої уваги з боку органів влади потребує проблема працевлаштування молодих спеціалістів та створення робочих місць у сільській місцевості. Соціальні проблеми нашого села, як і в більшості сіл України, необхідно розв'язувати комплексно: удосконалювати сільськогосподарське виробництво, розвивати транспорт і зв'язок, залучати державні і приватні інвестиції для створення сучасних сільськогосподарських комплексів, підвищувати роль територіальних громад, органів місцевого самоврядування, в розробці та виконанні програм розвитку сільських населених пунктів.

Шаповал К. В.  
НТУ «ХПІ»

### **«ДОПОМОГА ПОСТРАЖДАЛИМ ВІД ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ КАТЕГОРІЯМ НАСЕЛЕННЯ В МІСТІ ХАРКОВІ В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ (1914-1917)»**

2014 року людство згадувало століття з початку Першої світової війни, яка докорінно змінила увесь тогочасний світовий лад. Проте на теренах колишньої Російської імперії, яка понесла найвідчутніші після

Німеччини втрати у цій війні, пам'ять про неї зберігають хіба-що фахові історики та деякі з любителів минувшини. Національної пам'яті про цю війну ні в Україні, ані в Росії поки що не існує, що яскраво відображає відсутність в цих країнах відповідних меморіалів і солдатських кладовищ. Тільки з отриманням незалежності Україна за підтримки влади сучасні історики почали процес відреконструювання подій столітньої давнини. Наше дослідження є скромною спробою відновити частинку цієї пам'яті у єдино можливому на нашу думку форматі – а саме, з позиції аналізу буття звичайних людей.

Наша робота є дослідженням комплексу державних і приватних благодійних заходів з надання допомоги постраждалим від війни кате-горіям населення. В межах вказаної проблеми предметом дослідження є розгляд та аналіз конкретних форм допомоги трьом головним групам постраждалих від війни – сім'ям мобілізованих військовозобов'язаних, пораненим воякам та біженцям, проблеми яких послідовно з'являлися в полі зору держави і суспільства по мірі розгортання воєнних дій. Вказана проблема передбачає дослідження взаємодії між державними, приватними і громадськими установами в контексті допомоги постраждалим на прикладі міста Харкова. Харків обраний нами в якості досліджуваної локації з огляду на наявність тут, а отже, доступність для нас великої джерельної бази. Іншою причиною обрання Харкова стало те, що в роки війни він займав виключно важливе положення центру тилового району, а отже може слугувати прикладом у визначенні загальних характеристик тилового життя в Російській імперії.

Тому метою наукового дослідження є реконструкція зусиль державних органів, благодійних організацій і суспільства в цілому в області надання допомоги постраждалим від військових дій. Дана мета дозволить конкретизувати зміни, які відбувалися в психології суспільства в умовах тривалої війни, деталізувати саме відношення громадян до неї, яке найбільш виразно можна простежити саме на прикладі допомоги постраждалим і знедоленим – тобто там, де знаходилася остання межа лояльності до війни і уряду.

Підводячи підсумки дослідження, можна зробити висновки про те, що Харків був справжнім епіцентром допомоги постраждалим від військових дій під час Першої світової війни. Громадськими та державними

благодійними організаціями було надано допомогу тисячам раненим і хворим солдатам, біженцям. Історія міста Харкова у цей період є віддзеркаленням історії подій інших тилкових міст на Україні. Наше дослідження є хоча і маленьким першим кроком у реконструюванні зусилля державних та благодійних організацій та милосердного харківсь-кого населення, але є вагомим у наукового розвитку.

Практичне значення нашого дослідження полягає в тому, що використання його матеріалів може прискорити роботу з каталогізації виключно важливого для дослідників історії дореволюційного Харкова фонду газети «Південний край», користування якої вже сьогодні стає неможливим внаслідок крайньої зношеності паперових підборок.

Перспективи подальшого дослідження пов'язані з фактом наявності великого пласту недослідженої періодики та інших джерел, за умови опрацювання яких можлива конкретизація старих і постановка нових проблем. Справжньою «історіографічною цілиною» залишаються фонди Харківського історичного музею.

Шевченко Д.С., Співак С.В.  
НТУ «ХПІ»

## **ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ 2014 РОКУ В УКРАЇНІ**

Разом із відновленням традицій благодійності як невід'ємна її складова у незалежній Україні активно розвивається волонтерський рух. Для України в теперішніх умовах волонтерська діяльність стала як ніколи актуальною і важливою з різних причин. Проблеми переселенців зі Сходу, забезпечення їх всім необхідним, проблеми військових, бійців добровольчих батальйонів, забезпечення ліками, одягом та технікою стали найважливішими напрямками діяльності волонтерів.

У цей тяжкий час для Української держави, волонтери роблять мабуть більше, аніж можливо заради спільної мети: встановити мир на нашій землі. Ще навесні 2014 року стало зрозумілим те, що держава самотійно не може успішно протистояти зовнішній загрозі, але з допомогою громадянського суспільства, яке по-справжньому сформувалося лише протягом останнього року, це цілком реально. За зведеною статисти-